

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Izhaja dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

"EDINOST"
1849 W. 22 St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.
ZA RESNICO IN PRAVICO.

ŠTEV. (No.) 67.

CHICAGO, ILL., PETEK, 26. AVGUSTA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 390) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burlington, Postmaster General.

NAJNOVEJŠE VESTI.

RUSIJA PRISTALA NA AMERIKANSKE POGOJE.

Washington, D. C., 25. avg.—Vse pogoje, katere je stavila naša vlada ruski rdeči vladi, pod katerimi bi naša vlada sprejela pomoč stradalim Rusom, je ruska vlada po daljšem premišljevanju sprejela. Maksim Litvinoff, komisar za pomoč stradalim, je brzojavil vladi v Washington, da ruska vlada sprejme pogoje. Predsednik Harding je odobril to delovanje naše vlade in piše: "Jaz vem, da si bomo pridobili srca vseh Rusov, ako stopimo sedaj v zvezo z ruskim narodom z ljubeznijo in usmiljenjem". Takoj, ko je vlada sprejela ta brzojav, je najela v New Yorku več parnikov, katere hite nalagati z vsem potrebnim in kolikor se bode dalo, bodo hiteli, da preje pridejo v Rusijo in prineso kruha stradalemu nesrečnemu narodu.

ZA JAVNO POSVETOVANJE RAZOROŽEVALNE KONFERENCE.

Washington, D. C., 26. avgusta.—Med kongresniki in senatorji se čuje vedno glasneje in glasneje zahteva po javnem posvetovanju pri razoroževalni konferenci, ko se je šlo za to, da naj zbornica dovolj potreben kredit za stroške te konference. Dovolilo se je \$200.000.00. Pri tej priliki se je sprejel ta dostavek k glavnemu predlogu in se je zahtevalo pavne seje.

POGREB DEKANA COYLEJA.

Birmingham, Ala. 26. avgusta.—Danes se je vršil slovesen pogreb nesrečnega dekana, katerega je umoril metodistiški minister Stephenson, ker je poročil njegovo hčer. Velikanska množica ljudi se je zbrala pred cerkvo in v cerkvi. Pogreb je vodil sam škof Allen. Predno je govoril, prečital je pisma sožalja, katere je dobil od škofa Curleya iz St. Augustine, Fla., novomenovanega nadškofa baltimorskega, od nadškofa J. W. Shawa iz New Orleansa, in od 28 veteranov iz Newarka, N. J., kajti dekan Coyle je bil vojaški kapelan v Campu McClellan. Potem je rekel škof Allen: "Ko sem bil pred dvajsetimi leti prvič tukaj v mestu Birminghamu, kako sem bil prijetno presenečen, ko sem videl veliko prijaznost in postrežljivost nekatoških meščanov tega mesta, s katero so me tedaj sprejeli. Kaj je povzročilo toliko danes spremembo? Kedo je odgovoren, da se je zaneslo med to ljudstvo tako hudobno potvorjenje, tako zlobno zavite pojme o katoliški cerkvi in njenih naukih? Kedo je odgovoren za napade zadnjih časov na katoliško duhovščino? Na usmiljene sestre, na sestre Benediktinke, na te najbolj plemenite ženske naše dežele? Te žalostne razmere so zakrivil brezvestni politiki in tajna društva in sicer v dosego svojih sramotnih namenov, katere imajo. In ti ljudje se še drznejo sebe imenovati prave Amerikance?! V resnici so to laži-amerikanci, kajti ne drže se niti najglavnejšega amerikalkega načela ljubezni, pravičnosti in enakosti. Ali bi bil nesrečni človek, ki je ustrelil Fathra Coyleja, storil to, ko bi bil poznal nauke, katere uči katoliška cerkev in kaj predstavlja katoliško duhovništvo? Imel je napačne pojme o katoliški cerkvi in smatral jo je kot sovražnico človeš-

tva in njene duhovnike kot odpadance hudičeve. — Ljudstvo mesta Birminghama je dovolilo, da so mu zmešali pojme o vsem tem in kaj je posledica tega? — Ta prežalosten slučaj! Ta žrtev tu pred nami!"

STARA MATI OBDOLEŽENA UMORA.

Adrian, Mich., 26. avg.—Mrs. M. Kirby, prominentna agitatorica za prohibicijo in za "višnjevo nedeljo" je bila danes aretirana in obdolžena umora. Pred kratkim je njena neporočena hči porodila otroka, ki je naenkrat izginil in nihče ne ve zanj. Policija pravi, da ji je Mrs. Kirby povedala, da je otrok umrl, ni pa povedala, kako je umrl in kje je truplo. — Mrs. Kirby je predsednica "Ženske krščanske temperančne unije" (protestantske) in je mati štirih hčera.

MINISTER OBDOLEŽEN UMORA.

Birmingham, Ala. 26. avgusta.—Sodnijska obdolžba in zaporno povelje za metodistovskega ministra Stephensa, ki je umoril dekana Very Re. v Coyleja v tem mestu, je bilo izdano včeraj večer. To zaporno povelje je izdal sodnik, ko je zaslišal ministra. Njegova hči, radi katere je bil gospod dekan umorjen, je izjavila: "Zelo mi je žal, da je moj oče umoril Fathra Coyleja", ko je šla od pogreba duhovnika, ki je radi njene poroke izgubil svoje življenje. "Ko sem prvič čula o tem nesrečnem slučaju, nisem mogla verjeti, da bi to moglo biti resnica. Ubogi Father Coyle je bil tako blag in plemenit mož! Kakor čujem, se moj oče izgovarja, da je storil ta strašni čin v samoobrambi. Jaz ne verjamem, da bi ga bil Father Coyle res udaril. Tudi drugi katoliki tega ne verjamejo. Imeli smo krasno poroko. Obred se je izvršil pred oltarjem Sv. Petra in Pavla. Silno mi je žal, da je moj oče to storil! On sam je poročil toliko mladih parov, ki so zbežali od doma, da so bili poročeni skrivaj. — Vendar k večjemu, da ga je kedro ozmerjal radi tega, nihče mu pa ni grozil s smrtjo ali celo, da bi nanj streljal. Jaz sem ljubila svojega očeta, kolikor pač more ljubiti očeta hči, s katero je oče tako ravnal, kakor je moj z menoj. O, kako želim, da bi ne bil tega storil! Ko bi bila ostala doma, prisilili bi me bili, da bi se morala poročiti še to jesen z nekim drugim človekom, katerega pa ne maram. Ta človek je prostozidar in ločen od svoje žene. Jaz bi ga ne mogla poročiti po svoji veri. Bila sva z Mr. Gissmanom v Bessemer in sva iskala duhovnika, ki bi naju poročil. Pa naju nihče ni mogel. Prišla sva domov in sva šla k Fathru Coyleju, ki edini naju je mogel poročiti. Doma smo imele vedno jako veliko težav in prepirov radi moje vere. Prestopila sem v katoliško cerkev letos 10. aprila v cerkvi Marije sedem žalosti. Krstil me je Father Kelley. Ko sem bila pripravljena, da bi sprejela prvo sv. obhajilo 15. maja, zaprl me je moj oče v sobo in me strašno zbil. Držal me je zaprt od pondelka do prihodnjega petka, ko mi je dovolil, da sem prvič smela iti iz hiše na delo. Preje mi ni pustil, ker sem bila preveč stepena in bi vsakdo vedel. Nikdar ne bom pozabila teh strašnih noči katere sem te dni preživela v tem strašnem zaporu in še sedaj me groza spreleti, ko se jih spomnim. Policist je stražil vsa pota okrog hiše, kjer bi lahko ušla.

Tudi oče moj je stražil in to vse, da sta stražila ubogo dekle. Mesto na delo šla sem v hišo svoje prijateljice. Toda, ko je oče izvedel o tem, dal me je pripeljati domov s silo, ker še nisem bila stara 21 let. Potem me je oče poslal v Texas. Tu sem ušla v Texarkana. Toda zopet me je mama našla in me pripeljala nazaj v Birmingham. Od tedaj sem ostala doma. Toda vedno sem bila pod nadzorstvom. Za vsako najmanjšo reč sem bila strašne pretepana, da sem bila vsa črna. Težko mi je vse to javno povedati, ker ljubim svoje ljudi. Vendar ker je prišlo tako daleč, naj raje povem, da si srce olajšam. Še le pred 14 dnevi sem dobila dovoljenje, da sem smela iz hiše. Zadnje besede, katere sem čula od Fathra Coyleja so bile: "Dobila si dobrega fanta. Zato je tvoja dolžnost, da o tem sporočiš svojim starišem!" in tako je prišlo do umora uboge duhovnika.

Koliko je to dekle prestalo zato, ker je postalo katoliška! Kako osramoti marsikaterega Slovenca, ki tako malomarno pusti svojo vero!

PROGLAS NOVEGA KRALJA JUGOSLAVIJE.

Kralj Aleksander, ki je postal po smrti svojega očeta kralj Jugoslavije, je izdal v Parizu poseben proglas na narod, s katerim je naznanil smrt svojega očeta in nastop svoje vlade.

Proglas se glasi:

Mojemu dragemu narodu:

Zlomljen od velikih naporov, katere je zahtevala od njega služba narodu in domovini, izdihnil je moj mili oče, Njegovo Veličanstvo Kralj Peter I., svojo plemenito dušo. Tudi pod največjimi udarci usode se ni moj oče omajal v svoji narodni misli. On je v dneh največjih izkušenj nesreč ohranil vero v narodno bodočnost in je obenem narodu pripravljal pota, katere so pripeljale moj narod k vstajenju, zmagi in slavi. Pod njegovo modro vladjo, ki je umela cel narod probuditi in ogreti za veliki ideal narodnega osvobodjenja in ujedinjenja in zanj pridobiti simpatije in pomoč bratskega ruskega naroda in velikih prosvetljenih zaveznih držav na zapadu, izvršilo se je veliko to delo osvobodjenja in ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v veliko narodno državo. Dočakal je to veliko plačo od Vsemogočnega Boga za brezprimerne žrtve svoje in svojega naroda, s katerim je delil slabo in dobro in tako je moj oče mirno zatisnil svoje oči.

Ko stopam po 56 členu državne ustave na izpraznjeno mesto in sprejemam kraljevske oblasti v svoje roke, naznanjam mojemu dragemu narodu, da hočem veren idealom svojega očeta varovati ustavne svobode in pravice državljanov, čuvati narodno državno edinstvo in hreti nad vsemi narodnimi koristmi, katere so mi v skrb izročene. Zadržan po boleznih, da ne pridem k pogrebu svojega očeta in da vršim kraljevske oblasti, pooblašam na osnovi člena 59 ustave moj ministerski svet, da me zastopa v vršenju kraljevih oblasti po mojih navodilih in do mojega povratka v domovino.

Slava Njegovemu Veličanstvu Kralju Petru I. in mir njegovi plemeniti duši! Živel narod Srbov, Hrvatov in Slovencev!

Dano v Parizu 17. avgusta l. 1921.

—ALEKSANDER.

zdržen v svoji veliki žalosti za stari kraljem, ljubljencem svojega naroda, simbolom naše narodne edinstva, in izvrstnim souverenom in velikim vojakom".

Beograd, 16. avgusta: — Ministerski svet je izdal v torek proklamacijo na narod, v kateri pravi med drugim: "Njegovo veličanstvo kralj Peter I. je umrl v svoji rezidenci ob polpetih zjutraj obdan od vseh članov svoje vlade".

NAROČNIKI V JUGOSLAVIJI.

Kakor smo dobili sporočilo, je naš list zopet dovoljen v Jugoslavijo.

S tem naznanjamo vsem naročnikom doma, naj nam sporoče, kateri bi ne bili dobivali ta čas "Edinosti", da jim pošljemo vse ostale številke, da bodo imeli cel letnik.

Enako prosimo vse tukajšnje ameriške prijatelje, naj od sedaj še bolj pridno naročajo "Edinost" za domovino. Vsi oni rojaki, kateri jo dobivajo domov, jo z velikim navdušenjem bero in so hvaležni rojakom tukaj v Ameriki, da so jo jim naročili.

Sedaj podvojimo naše delo, da je bode v prihodnje šlo še več, kakor do sedaj. Naj ne bode tukaj v Ameriki našega prijatelja, kateri bi ne pošiljal našega lista svojim domačim ali domačemu g. župniku ali, ako imajo izobraževalno društvo, — temu društvu.

SLOVENSKI ZDRAVNIK V CHICAGO, ILL.

Hvala Bogu, dobili smo v naši čičaški naselbini svojega zdravnika. Te dni se je naselil med nami nad našo tiskarno

DR. J. E. URŠIČ,

kjer ima svojo pisarno in kjer ga rojaki lahko najdejo celi dan. Dr. Uršič je bil rojen pred 26. leti v Jolietu, Ill., sin slovenskih starišev Mr. in Mrs. Mihaela Uršiča kot najstarejši sin med šestimi otroci.

Ljudsko šolo je končal v slovenski farni šoli sv. Jožefa v Jolietu, Ill. Ko je končal tukaj to šolo z izvrstnim vspehom, šel je v "Joliet Township High School", kjer je izvršil vse razrede te višje šole enako z izvrstnim vspehom leta 1913. Od tukaj je šel na vseučilišče "University of Illinois" v pripravljavnicu za zdravniško vedo. Ko je to

končal, je stopil v "Northwestern" in pri njem iskali zdravniške pomoči, katero je končal leta 1920 in dobil naslov "doktorja" zdravilstva. Na to je šel v Cincinnati, O., v najbolj slovečo bolnišnico v Ameriki "Cincinnati General Hospital", kjer je prakticiral zdravilstvo do sedaj. Tu je delal skupaj z največjimi specialisti raznih panog zdravniške vede in dosegel že lepe vspehe.

Vse to kaže, da je doktor Uršič dovršil vse šole in vse druge potrebne priprave, ki so ga usposobile, da se mu bomo čičaški Slovenci lahko zaupali v svojih boleznih in pri njem iskali zdravniške pomoči, kajti z njim se bomo lahko pomenili v svojem materinem jeziku in mu povedali, kaj nam je in on nam bo dal svoje zdravniške nasvete enako v našem jeziku, da ga bomo lahko razumeli.

To je za Chicago gotovo velika pridobitev, katere smo veseli vsi.

Za sedaj stanuje doktor Uršič nad našo tiskarno, to je 1849 W. 22nd Street, v prvem nadstropju, kjer ga rojaki dobe lahko vsaki čas.

Dr. Uršiču pa kličemo naš pristrčni dobro došli!

ČLANOM IN PRIJATELJEM "ADRIJE".

Pevsko in dramatično dr. "Adrija", bo imelo v soboto, 27. t. m. zabavni večer v naši cerkveni dvorani. Začetek ob osmih. — ODBOR.

IZ DUHOVSKIH KROGOV.

Rev. Jurij Trunk, slovenski pisatelj, je že tukaj. Te dni je prišel v Ameriko Rev. Jurij Trunk in je sedaj v Zeeland v North Dakoti, kjer bode sprejel župnijo. Mi častitega gospoda pristrčno pozdravljamo in mu kličemo pristrčno dobro došli v naši sredi!

Kakor znano, je bil Rev. J. Trunk že dvakrat preje tukaj, ko je zbiral gradiva za svoje krasno delo "Amerika in Amerikanci", na katero smo lahko ameriški Slovenci ponosni.

Upamo, da bo častiti gospod Trunk tudi tukaj med nami pridno sskal svoje spretno pero in pomagal pri katoliškem tisku.

Prišel je v Ameriko tudi Ven. brat Kandid Germek, frančiškan, ki je bil nazadnje na sveti Gori pri Gorici, kjer izkupujejo iz razvalin lepo božjo pot in samostan. Sedaj je v New Yorku. Tudi dragemu sobratu kličemo pristrčno dobro došli!

SEDAJ JE ČAS!

..Da, sedaj je čas, da se spomnimo svojih sorodnikov v domovini in jim pošljemo kak dar, kajti jugoslovanske krone se tako nizko padle, da je vredno sedaj se poslužiti te prilike in poslati domov denar sedaj!

Poslužite se pa pri tem samo svojega delavskega podjetja "Edinost", in pošljite po tem podjetju, ki je popolnoma varno in zanesljivo. Vsak, kedor je poslal po tem podjetju, vsak je bil zadovoljen.

Zastopniki svetujte vsakemu naše podjetje in jim pomagajte pri pošiljanju denarja na naše podjetje!

Delavci, podpirajmo svoje delavsko podjetje!

Cene se ravnaajo po najnižjem dnevnem kurzu.

Za jugoslovanske krone:		Za italijanske lire:	
500 kron	\$ 3.25	50 lir	\$ 2.60
1,000 kron	6.30	100 lir	5.10
5,000 kron	31.00	500 lir	24.00
10,000 kron	61.50	1,000 lir	48.00

Pisma naslovljajte:

EDINOST

1849 W. 22nd Street CHICAGO, ILL.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI

Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Edinost zopet dovoljena v Jugoslavijo.

Kakor se nam sporoča iz neuradnega vira, je vlada v Ljubljani zopet dovolila našemu listu prosto pot do naših številnih naročnikov v Jugoslaviji. Sicer so ga celi čas nekateri redno dobivali, vendar drugi pa ne.

Zelo smo se začudili, ko smo izvedeli iz časopisja, da je naš list tako strašno nevaren novi Jugoslaviji, da ga treba prepovedati, državni stebri ljubljanske liberalne vlade so bili baje v nevarnosti.

V začetku tega nismo mogli verjeti, da bi bilo to res. Še-le zadnje tedne so nam nekateri naročniki sporočili, da ga res niso dobili že tri mesece.

Uradnega seveda nismo ničesar dobili o tem.

Osupnil nas je ta korak vlade v Ljubljani in smo že tedaj povedali odkrito svoje mnenje.

Ponosni smo bili, da se je to zgodilo in naši nasprotniki v Ljubljani, to so naši liberalci, ki so sedaj na krmilu in ki so že toliko kozlov ustrelili, da jih narod ne bo stoletja pozabil, so nam storili s tem samo veliko uslugo, za katero smo jim hvaležni, kajti s tem so naredili za naš list toliko reklame, da bi nas veliko stalja, ako bi si jo hoteli sami poskrbeti.

Obenem je pa to bilo naše veliko zadoščenje.

Naši Avstrijaki po Ameriki so nas že dolgo časa dolžili in sumničali, da smo pisali za Jugoslavijo za to, ker smo sprejemali iz Beograda Judeževe groše. Dolžili so nas, da smo podkupljeni. Rekli smo večkrat, da je to grda laž. Vendar mi bi nikdar dokazati ne mogli, da to ni res, ko bi nam ljubljanski liberalčeki z našim dičnim Žrjavom ne prišli na pomoč. Ti so se pa ustrašili "Edinosti", tiste liberalne strganice hlačice so se jim začele tresti pred "Edinostjo" in zaprlj so ji vrata. Kakor srajčniki, ki platno prodajajo po vasi, so v strahu pred njo zbežali materi "vladi" v "kiklo".

Seveda mi radi tega nismo od tedaj do danes niti za pičico spremenili svoje pisave, še manj svojih idealov. Kakor smo bili, tako smo še danes navdušeni Jugoslavo, pa odločni nasprotniki centralizma in posebno odločni nasprotniki Pribičevićevih, ozkosrčnih protikatoliških idej, še bolj pa odločni nasprotniki kulturno-bojnikov v Ljubljani.

Za resnico in pravico je naše geslo. Katoliški radikalizem je naša pot. Katoliška vera in cerkev pa naši zvezdi vodnici.

To je bila naša pot do sedaj, to bode tudi v prihodnje.

Pri tej priliki, pa opozarjamo vse svoje prijatelje, na njih dolžnost, da nas pri tem boju podpirajo in pridno širijo list "Edinost".

Z "Labor Day-om" začne "Edinost" trikrat na teden. Bratje, na pomoč! Razširjajte list "Edinost!"

Dokaz, da gre "Edinost" pravo pot je pa ta prepoved ljubljanske vlade.

IZ SLOVENSKEGA NASELJIN.

CHICAŠKE NOVICE.

Umrila je Mrs. Japel iz naše naselbine. V torek je bila še v mestu pri zdravniku. Zvečer ji je pa postalo slabo in v nekoliko urah je bila mrtva. Pokopana je bila na Summit pokopališču.

Naš tiskar Mr. Albin Zakrajšek se je pretekli torek poročil v Willardu, Wis., z Miss Heleno Pekolj iz znane občine priljubljene hiše Pekoljeve. Mr. Pekolj je bil tri leta župan v Willardu. Priči sta bila Mr. J. Pekolj in Miss M. Zell. — Poroka se je zvršila slovesno v cerkvi sv. Družine. Popoldne in zvečer se je pa zbrala večja družba prijateljev in sosedov na farmi Mr. Pekolja, kjer so se izvršno zabavali. Pekli so zunaj pred hišo janca, kakor so "lačenbergarji" pri "Prosveti" zavohali že pred tedni. Ženin in nevesti naše iskrene častitke.

Pogreb blagega vojaka Mr. J. Kranerja se je vršil pretekli četrtek iz cerkve sv. Štefana slovesno. Pogrebne obrede je izvršil naš domači g. župnik. Blagi mladenič je bil jako navdušen narodnjak. Za razvoj osvobodilne politike, katero smo vodili med vojsko ameriški Slovenci, se je jako zanimal in bil vedno na strani narodnjakov, domovljubov. Ker ni mogel kot vojak posesti dejansko v to delovno, je rad podpiral finančno in poslal

marsikak dar v ta namen. — Bil je tudi navdušen katoliški fant, katerega ni naša neumna rdečkarija zaslepila in spravila s tira. Posebno je bil navdušen za naše listine in rad dopisoval kadar je mogel. — Hotel se je posvetiti fotografski umetnosti in naredil že več lepih slik. Tako nam je fotografiral našo cerkev in slike smo priobčili v Ave Maria. Še več nam je obljubil, ko bi ga ne bila bolezen položila na bolniško postelj. Zadnje čase je poročal, da se mu je stanje sicer zboljšalo in pripravljal se je, da bode šel domov v stari kraj, kjer so ga domači željno pričakovali. Imel je že vse v redu. Tudi potni list. Toda nenadoma se mu je obrnilo na slabše. Poleg sušice je dobil še pljučnico in smrt je končala njegovo nadebudo mlado življenje. Res škoda, da nam tako mlade krepke moči tako hitro legajo v grob. Mr. Kraner bi bil gotovo še veliko dobrega storil za svoj narod, ko bi ga bil Bog ohranil. Naj v miru počiva!

Umril je otrok Mr. Leo Jurjevca. Toda kot dober Slovenec je imel pogreb iz irske cerkve Sv. Piusa, kamor baje spada.

Naš dobri faran in rojak Mr. Michael Trinko je kupil svojo hišo na 23. Place blizu Hoyne. — Enako je pred nekaj časom kupil Mr. Valentin Kurent svojo hišo na Ridgeway, kamor se je preselil s svojo družino

in s svojim bratom. — Še več rojakov išče primernega prostora, da bi si kupili svoje domove.

Richwood, W. Va. — Naznanjam Vam, da je tukaj sedaj zelo slabo z delom. Veliko ljudi je popolnoma brez dela.

Danes po noči 15. avgusta smo imeli strašen ogenj. Ob dveh po noči je začelo goreti. 32 hiš je zgorelo in je veliko škode. Zgorela je tudi metodistovska cerkev.

Tukaj imamo veliko slabih rojakov, ki naredijo večkrat kaj slabega. Tako so letos na veliki petek trije Slovenci okradli kemp in odnesli 22 tisoč dolarjev. Pri tem so pa ubili nekega Rusa. Vse tri so vlovili in vsi trije so dobili že svojo kazen. Eden bo obesen, mislim, 26. avgusta, drugi bode ustreljen, tretji je bil pa obsojen na dosmrtno ječo pa se je sam izpostil in je tudi že mrtev. Tako so vsi trije dobili svoje plačilo za hudobijo.

Tu je veliko ljudi, ki so pridno delali zadnjih deset let in so si veliko prihranili. Drugi pa so tukaj, pa nimajo nič, vse so zapravili. — Tako je danes z narodom, kateri se Boga ne boji. V Boga ne veruje, v večnost ne veruje, kaj čuda, da je potem, kakor kaka žival.

Neža Pavlin.

Dillon, Mont. — Prosim denite ta moj dopis v "Edinost", prihaja iz tukajšnjih hribov Montane. Gotovo se malokedo oglasi, zato sem jaz vzel pero v roke, da Vam kaj napišem. Tukaj so farne in prvi letošnji pridelek, seno, se je jako dobro obnesel, tako da že več let ne tako. Sedaj je tu na vrsti žetev pšenice in ovsu. Tudi drugo seno kaže lepo. Nekateri farmerji še lanskih pridelkov niso prodali. Ne vemo kako bode letos. Delavske razmere so pa jako slabe. Veliko ljudi je brez dela. Zato ne svetujem rojakom sem dela hoditi iskat dokler se razmere ne zboljšajo.

Tukaj je umrl Mr. Joe Ribič, 10. avgusta. Prišel je v Ameriko, ko je bil 17 let star. Rojen je bil na Hrvatskem. Trikrat je bil doma v starem kraju. Enkrat se sam, dvakrat pa z družino. Poročil se je s Katarino Mihelič v Prelesju, fara Stari Trg, okraj Črnomelj na Belokranjskem in tam ima tudi domačijo. Tudi tukaj ima lepo domačijo nekako 3 milje od mesta Dillon. — Zapušča ženo in 8 otrok. Imel je srčno napako. Po dnevu se je spravljal še kosit ječmen. Drugi dan mu pride slabo in zvečer je bil že mrtev.

Pogreb je imel iz tukajšnje katoliške cerkve. Sveto mašo je daroval Father Foley in imel pri sveti maši krasen nagovor v angleščini. Med drugimi je rekel: "Dragi prijatelji! Joe Ribič, ki ga imamo tukaj pred seboj mrtvega, je bil dober mož in dober oče. Lepo je, da ste mu izkazali čast in se udeležili tega pogreba. Vendar pogreb je samo posvetna reč, molitev je, kar Joe potrebuje. Tukaj vas je veliko, ki nikoli tukaj sem v cerkev ne pridete k božji službi ali k sv. zakramentom. Nikar ne čakajte, da vas bode sem notri prinesli mrtve. Pridite raje preje sami..." Reš, lepe besede za one, ki hočejo kaj misliti. —

Res je, človek ne ve ne ure ne dneva. Vendar pa ljudje žive pogosto, kakor da bi smrti ne bilo in ne vidi jih ne cerkev, ne duhovnik, dokler jih smrt za vrat ne zgrabi. Do tedaj mu je duhovnik in cerkev vse sam "humbug". Tudi nekateri toliko delajo proti veri in cerkvi. Ko pa kedo umre pa vendar gredo v cerkev kot poparjene rdeče koprive. Dragi Slovenci in Hrvatje, kakšni so ti ljudje? Drže se za tako učene ljudi. Toda potem se pa potuhnejo in gredo v cerkev in se udeležijo sami tega humbuga. Tako delajo ti modrijani, kadar pride otrok na svet, ali pa kadar kedo umrje. To je res sramota za te "učene" ljudi, da ne morejo biti mož beseda. "Babe" so vsi taki možki in ženske, še manj kakor polovi-

čarji so. Ko sem bil še vojak, nam je večkrat rekel v Meksiki naš major: "Fantje, držite se besede! Govoriti eno in enega se držati, to je možato". Tudi opazamo, da med nami Slovenci večini ni dano, da bi opravili lepo svetle zakramente za smrt. Kakor Joe Ribič ni imel prilike. Ob 2. popoldne se je vlegel na postelj in ni spregovoril več besede do smrti. Poklicali so duhovnika, ki ga pa ni bilo doma. Pa če bi tudi bil, Joe ni mogel več govoriti. In to sem že velikrat opazil med Slovenci. Zato naj bi večkrat sprejemali sv. zakramente. Oni modrijani pa, ki so v življenju proti duhovnikom in proti veri, naj bi pa vsi naredili pri zdravju neko oporo, v kateri naj bi zahtevali, naj se jih mrtvih ne vlačijo v cerkev, kamor niso hoteli živi hoditi, naj se njih mrtvega trupla nikar ne prinese v cerkev pred katoliškega duhovnika, ki jim je v življenju bil samo "prokl... far...". Slišal sem rojaka, ki je rekel o duhovnikih: "Ko bi teh hudičev ne bilo, bi bilo dobro na svetu". Sem ga pa vprašal, kaj mu je vera še škodila. Ali ti je kak duhovnik kedaj v življenju naredil kaj žalega? Ti je vzel delo? ti škodil v čem? Te žalil? Pa je molčal siromak zarukani! — Zato, rojak, vidi vse okrog sebe s svojimi lastnimi očmi, pa boš videl dalje, kakor pa, ako ti kedo na tvoj nos natakne kake rdeče neumnosti in prismođarije. Pojdi poslušat duhovnika, pa se vprašaj, ali ti je kaj govoril, kar bi bilo tebi v škodo?"

Pozdravljam vse naročnike in uradništvo in upravnništvo naših delavskih katoliških listov.

Marko Plut.

Milwaukee, Wis. — V nedeljo 14.

avgusta so imeli otroci v naši slovenski cerkvi prvo sv. obhajilo. Za to priliko je bil tukaj Rev. F. Bajec iz St. Pavla, Minn., ki je jako lepo pridigo naredil. Nam odraslim je povedal veliko lepih nauk v slovenščini in otrokom pa v angleščini. A. Hudales.

New York, N. Y., 19. avg. — Pri nas v New Yorku se zgodi vedno kaj novega. Najnovejša novica pa se tiče naše župnijske cerkve sv. Cirila in Metoda, ki bo ta teden vsa na novo pobarvana, najprej odznotraj, potem pa, kakor mislim, tudi odzunaj. Komu se moramo najprej zahvaliti za to? Našemu marljivemu župniku Very Rev. Benignu Snoy, ki silno ljubi lepo in snažno cerkev. Drugi, ki mu gre priznanje in hvala, pa je brat Akurzij Somrak. On je že veliko naredil za slovensko cerkev v New Yorku, lahko rečem, da še noben izmed bratov ni storil toliko zanj. Zato mu gre vsa čast; ne vstraši se nobenega dela, česar se pa poprime, tudi vedno dobro izvrši. Pomagala sta mu dva navdušena farana naše župne cerkve. To sta Ivan Zorman in Jakob Ulčar. Tudi tema dvema smo vsi župljani dolžni veliko hvale, ker sta nam prihranila veliko stroškov in izdatkov. Brat Akurzij in Ivan Zorman sta o veliki noči napravila tudi nov oltar Matere božje in reči moram, da bi tudi najizvedenejši arhitekt ne napravil boljšega načrta. Napravila sta tudi dve omari v zakristiji. V vseh starih hletih nismo toliko novega naredili kakor samo letos. Vedno smo imeli kakega delavca v dvorani in obilo letanja gori in doli, narejena ga ni bilo pa nič. Sedaj je drugače. Poročevalec.

Glas iz Rusije.

(Nadaljevanje.)

Leta 1919 na konvenciji socijalistov Združenih držav v Chicagu razbila se je socijalistična stranka in se ustanovila nova stranka, splošno znana pod imenom Komunistička stranka, kateri se je pridružil tudi John Reed in več prominentnih socijalistov. Člani te nove stranke so se po raznih posameznih mestih polastili lastnine, časnikov, in blaginje socijalistiških klubov. Moja žena ni hotela spreminiti svojega prepričanja in se je krepko borila proti njim, jaz sam sem pa bil odločen komunist in sem odobral delovanje nove komunističke stranke. Bilo je končno sklenjeno, da se bode ta naša nova komunistička stranka združila s tretjo rusko internacijo, kar je bilo sklenjeno z veliko večino glasov.

Prvič v najinem zakonskem življenju sva bila različnih misli v tem osnovnem nauku. Slednjič sem pa prepričal svojo ženo, da je tudi ona sklenila pustiti socijalistiško stranko, za katero je delovala več kakor osemnajst let. Meni se je sicer čudno zdelo, da sem jo pripravil do tega koraka, vendar, ko sem jo vprašal, kaj jo je privedlo, da je spreminila svoje prepričanje, je odgovorila: "Ker socijalistiška stranka ne razume boljševizma". Veliko sva tedaj govorila o socijalizmu med seboj, za katerega sva delovala tako dolgo v Ameriki in o novi obliki socijalizma v Rusiji, o katerem sva čitala toliko nasprotujočih si poročil. Tako sva se slednjič odločila, da bova šla skupaj v Rusijo, da bova videla na lastne oči, kaj je "komunizem" za delavsko ljudstvo. — Sklenila sva dobiti odobrenje in priporočilo najinega sklepa od socijalistiške stranke, posebno ker sva imela edini namen sama sebe prepričati o resnici in o tem potem poročati ljudstvu tukaj, ko se vrneva. Ko sva odpotovala iz Californije, šla sva najprej k glavnemu odboru v Chicagu, kjer so nama voditelj povedali, da bode to njim nezmerno pomagalo pri stranki, ako res greva, dasi seveda niso imeli nikakih fondov na razpolago, da bi naju poslali na njih stroške. Dobila sva priporočila in poverljiva pisma in re-

solucije socijalistov v Ameriki, poleg tega osebna pisma na Čičerina, Zinovieva in Lenina.

Prosila sva za potni list za Evropo, toda nisva povedala, da je najin konečni namen Rusija in 24. aprila 1920. sva odpotovala na Mauretanijski. Zdelo se nama je kakor da sva na svetem romanju. Kakor se obrača Mohamedan željno proti Meki, tako sva midva hitela proti novi vladi, ustanovljeni vsaj kakor sva midva mislila — za koristi preprostega delavskega ljudstva, za čigar blagor sva oba toliko let že delovala. Morda bo čitatelj bolj spoznal, kaj je pomenjala za naju ta pot, ako povem, da sva vzela iz banke ves denar, katerega sva si prihranila za stara leta — in jaz sem bil takrat že 51 let in moja žena ni bila dosti za mano. Ne mogoče mi je popisati veselje moje žene, ki ga je čutila na tej poti. Povedala mi je večkrat, da so bili to njeni naj-srečnejši dnevi življenja, kakor so bili tudi moji. Prepričan sem, da je čutila, da je bilo nekaj vzvišenega za njo na tej njeni prvi poti v Evropo čez Atlantski ocean.

Ko sva prišla v London, sva obiskala vse voditelje angleške socijalistiške stranke in strokovnih delavskih organizacij. Obiskala sva tudi Delavski Svet v Londonu, kjer sva imela predavanje in sva povedala poslušateljem, da greva v Rusijo, da bova na lastne oči preiskala razmere pod boljševiško vlado. — Odobrili so najino misijo in naredili so naju za častna člana Britanske socijalistične stranke in dobila sva tudi pisma na rusko vlado. Od tu sva šla na Nemško skozi Holandsko in posrečilo se nama je, da sva skripla pisma, tikajoča se najine poti v Rusijo, ko so naju vizitirali na meh. V Berlinu sva ostala samo dva tedna in sva imela pogovor s predsednikom Ebertom in generalom Noske. Tudi sva se udeležila seje državne zbornice in obiskala glavni urad Delavskih unij in komunističkih skupin, ki so imele svoje središče v Berlinu. Tu sva dobila še več pisem za Rusijo.

Jaz takrat nisem verjel, da je imel general Noske kako opravčilo, da

se je pomagal aretirati in umoriti Liebknechta. Gospa Liebknechtova naju je povabila v svojo hišo na obed, kjer smo govorili dolgo pozno v noč. Bil je žalosten večer. Uboga žena je bila zelo potrta radi smrti moža in je bila zelo proti Noskeju in drugim uradnikom, ki so sklenili njegovo smrt, kakor je rekla. Jokala je, ko je pripovedovala, da je bil Karol umorjen hladnokrvno in po krivici. Trdila je, da so vsi njegovi sovražniki, dasi trdijo o sebi, da so socialisti, v resnici sami kapitalisti in da so njenega moža in Rozo Luxemburg in brezštevila drugih odstranili samo, ker so se ti socialisti bali, da bi se delavski sloji dežele ne polastili države in si ne ustanovili vlade ljudstva. Liebknechtov vpiv je moral biti velikanski. Popisovala nama je velike shode, pri katerih je bila predsednica in da so ga tisoči pozdravljali, kjerkoli se je pokazal. Pokazala nama je pisma, katera je dobivala, kjer se ji je grozilo, da se bode z njenim sinom zgodilo isto, kakor z možem, ako bi se kakorkoli udeleževala pri preteči revoluciji. Zato je sklenila, da si ohrani še oni košček življenja, kolikor so ga ji še pustili in se odtegne iz javnega življenja in gibanja in da se posveti svojemu domu in vzgoji svojih otrok.

Drugi dan sem kupil nekoliko cvetic in v nedeljo sva šla skupaj na pokopališče, kjer sta bila Leibknecht in Roza Luxemburg pokopana, sredi med drugimi revolucionarji, ki so bili umorjeni in sva okrasila grobova voditeljev komunističkega gibanja. 32 mož in žensk je bilo skupaj pokopanih na enem mestu in moja žena je britko jokala, ko si je v svoj notic pisala imena vseh mrtvih z dnevom njihove smrti.

Drugi dan sva odšla proti Rusiji. Hotela sva potovati skozi Poljsko, toda prav takrat je bila Poljska v vojnem stanu z Rusijo, in ker sem jaz bil somišljenik ruske boljševiške vlade, se mi ni zdelo pravilno, da bi bil plačal 500 nemških mark poljski vladji za moje "vise". Zato sva šla po morju iz Stettina v Kraljevec. Ladija je bila tako polna potnikov, da je bilo nemogoče najti kak sedež. Oba sva bila bolna in sva strašno trpela na tej vožnji, dasi je trajala samo 24 ur. Slednjič po tolikem trpljenju in po tolikih raznih vizitah raznih konzulatov smo dospeli v Reval.

Mesto je bilo napolnjeno s tujci, raznimi trgovci in brezdomovinskimi begunci in izgnanci in nisva mogla najti prenočišča. Velika večina teh ljudi je čakala, kakor midva, da bi mogli v Rusijo. Zopet drugi so pribežali iz Rusije in so sedaj tukaj na meji čakali in čakali, kar se pač bo z njimi zgodilo. Slednjič sva bila prisiljena iskati si kak prostor v železniški čakalnici, če prav je bila že prenapolnjena. Vse enake so te čakalnice po vsej Evropi: polne ljudi žensk in otrok, bolnikov in pohabljenec in zdravih, vsi skupaj na

umazanih tleh, kakor bi kak velik čebelni panj narobe prevrnil. Vendar bilo je bolje kakor pa zunaj. Tako sva sicer še vsa izdelana od težke vožnje po morju, vendar ostala tukaj in prestajala hud duk in slab zrak, kakor sva pač najbolje mogla. Drugo jutro sva iskala zopet kako stanovanje in šla od hiše do hiše. Slednjič sva opazila avtomobil, ki je nosil ameriansko zastavo in našla sva, da je bil lastnik tajnika amerianske Y. M. C. A. v Revalu, Mr. Gotta. Povedala sva, da sva Amerikanca in da nisva nikakor mogla najti prenočišča. Njegov odgovor je bil možat.

"Nič se ne bojta!" je rekel, "jaz bom poskrbel za vaju". In to je tudi storil in nama dal krasno sobo, najkrasnejšo kolikor sva jih imela celo pot in je celo našel hrane za naju in ni dovolil, da bi bil vse to plačal.

Esthonia je bila prva vlada, ki je priznala sovjetno vlado in ruski komisarji so imeli celo veliko poslopje v Revalu, katero so imenovali hotel Petrograd. Jaz sem sporočil boljševiški vladi, da sem v Revalu in sem šel slednjič sam k tajniku konzula. Pokazal sem mu vsa pisma raznih socialističkih štrank in vse resolucije in druge listine, ktere sem imel za Rusko vlado. Vprašal naju je cele ducate vprašanj, ktere sva mu odgovorila očevidno na njegovo zadovoljnost. Toda vkljub vsem najinim listinam nama je rekel, da bova morala čakati v Revalu tako dolgo, dokler ne pride odgovor iz Moskve od komisarja za inozemske zadeve. Toda zatrdil nama je, da to ne bode vzelo tako dolgo, ker so najine listine vse v redu in da je bil že obveščen, da sva midva na poti v Rusijo.

V istem posloppju, kjer sva bila, sva srečala še več Ameriancev, ki so tudi skušali dobiti dovoljenja za v Rusijo. Med njimi je bilo veliko raznih "moving picture". Dva izmed njih, Mr. Estes in Mr. Frick, sta mi povedala, da čakata tukaj že

nad en mesec in sta bila skoraj odločena, da se vrmeta nazaj domov. Pozneje sem izvedel, da sta slednjič vendar dobila dovoljenje in sta šla čez mejo, da sta pa bila aretirana pozneje od "Posebne komisije" isti dan, ko sta prišla v Moskvo in ko sem jaz zapustil Moskvo sta bila še vedno v ječi. (Mr. Estes je bil izpuščen še le meseca julija 1821, ko je boljševiška vlada prosila Ameriko pomoči za stradajoče in je Amerika zahtevala najprej, da izpuste vse amerianske jetnike iz ječ in iz Rusije, predno bode kak korak storila v pomoč Rusiji. In Mr. Estes je bil oni, ki je pisal iz Revala državnemu tajniku Hughusu pismo, v katerem ga je prosil, naj amerianska vlada nikdar ne stopi v kako diplomatsko zvezo z boljševiki in ako bi bila imela ta zveza biti kupljena z njegovo rešitvijo, naj bi ga bili rajše pustili segniti v ruskih ječah, kakor da bi se naša vlada umazala roke s tem, da bi imela opraviti s temi morilci.

Rusija od danes je kakor kup peska. Tu vidiš kako kak človek pleza po tem pesku kvišku, v prepričanju, da gre po trdi zemlji. Toda naenkrat, brez vsakega pravega vidnega povoda, ga vidiš, kako se mu udere pesek pod nogami in kako izgine v pesku — najbže za vedno.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Nove volitve. — Ker je vlada v Beogradu ukinila mandate za 58 komunističnih poslancev, so razpisane za njih mesta nove volitve, ki bodo koncem septembra. Noben komunist ne more biti izvoljen v jugoslovanski parlament glasom najnovejše postave.

Boj komunistom. — Ministerski predsednik Pašič je predlagal vladam Čehoslovaške, Rumunske in Poljske, da priredijo skupno konferenco, pri kateri bi se omenjene vlade posvetovalle, kako skupno in uspešno nastopiti proti komunistom.

Izpraznjenje Dalmacije. — Izpraznjenje tretjega pasu Dalmacije se je pričelo dne 17. avgusta t. l. Član naše razmejitvene komisije v Dal-

maciji, polkovnik Kalafatović, je odpotoval na svoje mesto, da prisostvuje izpraznitvi Dalmacije.

ŠIRITE LIST "EDINOST"!

ŠOLA JE ZOPET ODPRTA.

Slovenski stariši! Vi ste gotovo ponosni, ako so Vaši srčki lepo oblečeni da se razlikujejo od drugih. Pa ne samo to; tudi gorko morajo biti oblečeni, da se ne prehladijo. Ali je Vam pa že tudi znano, da sedaj dobite novo blago, za približno polovično ceno pri svojem rojaku.

JOHN GOTTLIEB.

edini slovenski

DRY GOODS STORE

1821 West 22nd Street CHICAGO, ILL.

Tukaj navajamo samo nekaj posebnosti.

Cene veljajo za eden teden.

- Nogavice za otroke, črne, bele ali rujave, velikost 1 do 12 leta, vrede 20 centov, mi jih prodajamo par po10c
- Obleke za deklice, različne mode, velikost 6 do 14 let, vrednost do \$2, naša posebna cena samo\$1.25
- Pleteni jopiči (Sweaters), za otroke v starosti do 6 let po...50c
- Pleteni jopiči brez rokavov, za fante od 6 do 14 leta po...50c
- Pletene kapice za otroke, preje so se prodajale do \$1.00, naša cena samo25c
- Spodnje hlače (Bloomers) iz flanele, bele, modre ali rožnate barve, za dekletca do 10 let, po25c
- Flanela za spodnje oblečke, temne ali svetle barve, yd. po 15c
- Hlače za fante, vse velikosti, po \$1.25 in98c
- Gingham, za otročje obleke, 27 palcev širok, yard po...12½c

ZASTONJ.—Mi dajemo zelene znamke, S & H Green Stamps. Shranjujte jih, in dobite krasna darila popolnoma ZASTONJ.

Rojakom izven Chicago se pošljejo vzorci blaga in druge cene popolnoma brezplačno.—Pišite še danes v slovenskem ali angleškem jeziku.

ODPRL SEM NOVO

ZDRAVNIŠKO PISARNO

na

1849 West 22nd Street CHICAGO, ILL.
(nad tiskarno Edinosti) V prvem nadstropju.

In se tem predstavljam vsem cenjenim rojakom v Chicago. Uradujem za sedaj. DR. J. E. URŠIČ.
HOURS: 9—10 A. M. 2—4 and 7—8 P. M.

DVE LETI DELA IN VSPEHA. 1919--1921

Ob nastopu meseca avgusta je imela tvrdka ZAKRAJŠEK & ČEŠARK za seboj leto trdega dela in pa tudi vspeha.

Okrog 7. avgusta 1919 je njen ustanovitelj Leo Zakrajšek prišel v New York iz Milwaukee, Wis., sam si izposloval potrebna zastopstva, odprl urad in se lotil dela z zavihanimi rokavi v zavesti, da točno, pošteno in vstrajno delo mora prinesiti vspeh.

V teku dveh let je ta tvrdka odpremila v Evropo nad petnajst sto potnikov, nad petsto potnikov je prišlo z njenim posredovanjem iz starega kraja in blizu tristo tisoč dolarjev je bilo poslanih skozi njo.

V dveh letih je iz skromne potniške pisarne postal bančno podjetje, ki posluje pod državnim nadzorstvom in ima svoje direktne bančne zveze z Ljubljano, Mariborom, Zagrebom, Trstom in Dunajem.

Za tak rekord bodi v prvi vrstvi izrečena zahvala številnim prijateljem in zagovornikom.

Na podlagi dosedanjih pridobitev pa je ta tvrdka danes bolj kakor kdaj prej v stanu biti na službo onim, ki:

- ki potujejo v domovino;
 - ki žele dobiti svojce iz starega kraja ter onim, ki hčejo poslati denar v stari kraj, kakor tudi onim,
 - ki imajo kake druge posle s starim krajem.
- Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

Zakrajšek & Češark
SLOVENSKA BANKA

70 Ninth Ave. (med 15th in 16th St.) New York, N. Y.
TELEFON: Watkins 7522.

MARQUETTE LIFE INSURANCE COMPANY

JE ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNA DRUŽBA.

ki skrbi za vaš dom in vašo družino v slučaju smrti. Hranilnica za čas nesreče. Svojim zavarovancem izdaja edinole državno registrirane in državno zajamčene ali garantirane police.

NIKJER BOLJ VARNO! **NIKJER UGODNEJŠE!**

Možje in žene, tukaj imate najboljšo priliko, da zavarujete sebe in svoje pred uboštvom in sirotišnico! Oglasite se osebno ali pa pišite na naslov:

IVO RAČIČ, slovenski zastopnik,

1847 West 22nd Street CHICAGO, ILLINOIS,
ali pa se obrnite naravnost na:

LOUIS KOVIE, glavni zastopnik,

4464 Princenton Avenue CHICAGO, ILL.
Telephone: Yard 5101.

Nadaljni zastopniki, zmožni angleškega jezika, se iščejo.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němėček FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

ODHOD PARNIKOV.

Na Trst:

- 4. avg. Argentina
- 6. avg. Calabria.
- 13. avg. Italia
- 27. avg. President Wilson.

Na Havre:

- 4. avg. La France.
- 6. avg. La Lorraine.
- 23. avg. La Savoie.
- 17. avg. Paris.
- 25. avg. La France.

Na Cherbourg:

- 11. avg. Mauretania.
- 13. avg. Olympic.
- 23. avg. Aquitania.
- 6. sept. Mauretania.

Cene in druge informacije glede teh, kakor tudi drugih parnikov dobito pri tvrdki:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

70 — 9th Avenue, New York City.

Dostavek: — Istotako se obrnite na omenjeno tvrdko, ako želite dobiti kako osebo iz starega kraja, ali ako želite poslati denar v stari kraj ali ako imate kake druge posle v starem kraju.

DEKLA ANČKA.

(Dalje.)

Napisał F. S. Finžgar.

"Kako sem se te prestrašila! Kaj se je zgodilo? Pri živini kaj? Ali naj pokličem?"

"Nič se ni zgodilo in nič ne kliči; k tebi sem prišel, ko sem te videl, da si sama in da ti je nemara dolgčas."

"Ali ni bilo zaklenjeno?"

"Ni bilo, hvala Bogu."

Janez se je zasmel. Ančka mu je z očmi požugala: "Janez, ti, ti!"

"Ugani, kje sem bil sedajle?"

"Ne vem. Fantje imate posebna pota ponoči!"

Ančka se je nasmehnila in ga pogledala iznad leče, ki jo je izbirala dalje.

"Res, posebna pot je bila. Mokarjevo kajžo sem ogledaval."

"Ponoči?"

"Podnevi ne utegnem in nočem."

"Ali si kupec zanjo?"

"Kupec, če greš z mano gor na hribe?"

Janez je tako naglo izgovoril, da ga je komaj raumela. Nato je sedel k njej in jo prijel za roko ter ji ustavil drobne prste, ki so lovili graščico in plevel ter ga ločili od leče.

"Kajne, da pojdeš? Ančka, jaz te imam tako rad, ne veš, kako?"

Ančkina roka se je vsa skrila v žuljavi Janezovi in je trepetala, kakor ujeta tička.

"Janez, čemu ti bom, ko nič nimam. Ne kupuj zaradi mene kajže. Priženiš se na grunt, ko imaš denar."

"Na dva grunta se ne bom, če ne boš ti na njih. Nikoli, Ančka."

Ančka ga je pogledala in srečala z očmi njegove, ki so gorele v hrepenem ognju, da jim je umeknila pogled. Janez ji je položil roko krog pasa.

"Nikar, če kdo pride. Lepo te prosim, pojdi!"

Ančka je vstala. Janez je pa ob sedel, roke so mu omahnile, gledal je za njo, ki je stala pri vratih svoje kamrice in si igrala s trakom ob predpasniku. Nič ni izpregovoril.

Zdelo se mu je, da je grozno truden in da se je lotil dela, ki ga ne zmore. Z rokami se je oprl ob stol in se počasi dvignil.

"Lahko noč! Prav imaš, nič ne bom kupoval. V Ameriko jo potegnem."

"Počakaj", je šepetaje prosila Ančka in iginila v kamrico.

"Na, Janez, in nič nikar ne hodi v Ameriko!" V vsak žep sukniča, ki ga je imel prek ramen, mu je stisnila štrukeljček.

Janez je ujel njene roke.

"Lahko noč! Pojdi — saj te imam rada!"

Ančka mu je izmeknila roke in odšla z lučjo. Janez se je okrenil na pragu in prav nič se ni zmenil, ker so glasno zadrsele vežna vrata, ko jih je zapiral. Tako mu je bilo, da bi se bil z vsakim stepel od samega veselja.

VIII.

Ko je drugo jutro prišla gospodinja v kuhinjo, je Ančka pela veselo pesem.

"Včeraj žalost, danes veselje. Oj, otroci!"

Mokarica je mešala z žličico kavo in gledala Ančko, ki je sredi pesmi umolknila. Mokaričine oči so ji govornile:

"Nič mi ne utajiš. Vse vem, otrok moj!"

"Mama, žalostj se človek naveliča."

Ančka se ni obrnila od gospodinje kakor včeraj, ko je skrivala solze. Naslonila se je ob ognjišče in z nogo trkala takt pesmi, ki je ni dokončala.

Mama je srebnila parkrat kavo.

"Ale te je vprašal?"

Ančka je prekinila takt in povedila oči.

"Jaz sem mu včeraj kar naravnost povedala. Kaj bi golomišil. Natančno sem vedela, da te ima rad in da sta rojena drug za drugega. Ampak Janez si ni upal in ni vedel, kako bi. Vidiš, Ančka, tak je pošten fant. Moj mož me je leto dni ljubil in me ni vprašal. A sva oba vedela, kako je."

"Za naju se nič ne ve; Janez si še premišli!"

"Ne bo si! predobro ga poznam."

"Ko bom imela tako majhno otro, komaj za balo."

"Kaj dota? Dota se izmota —"

"In premlada sem, se mi nič ne mudi!"

"Ne mudi! Saj nihče ne pravi: 'Koj jutri!' Je popolnoma prav, da se naučiš pri nas gospodinjstva."

Ančka ni ugovarjala gospodinji. Zanj in za Janeza se je začel čas, ki je bil eno samo nepretrgano hrepenenje, sama radost in solnce.

Janez je kupil Ančki srček na zlati verižici, Ančka mu je vrnila s skopim prihrankom kupljeni prstan. Janez je trošil celo za njeno obleko in je užival sladko slast, ko jo je nosila. Kadar je imel kaj denarja, je dal denarnico Ančki:

"Zakleni v skrinjō. V hlevu ni nič kaj varno!"

Če je šla Ančka z gospodinjo v mesto, ji je dal hranilno knjižico, da Topot jo je težilo. Pravi blizu cerkve.

Kadar je naneslo, da sta bila kaj časa sama pri delu, sta se pogovarjala in gospodinjala, kakor bi bila že na hribcu. Celu v kajžo jo je peljal neke nedelje popoldne, da sta skupno vse ogledala in določila, kaj

bo stalo tu, kaj se bo hranilo tja. Janez si je nakupi desk ter jih skrill za kozolecem, kjer so čakale dneva, da pride ponje mizar in se loti bale.

Prišel je Šmaren. Ančka je vstala ob štirih in se napravila v cerkev k izpovedi. Članica Marijine družbe je bila in ta dan zanje skupno sveto obhajilo.

Lahkih hnoig in lahke vesti je Ančka hodila vsak mesec k izpovedi. Topot to je težilo. Prav blizu cerkve jo je nenadoma zbodla vest in ji je rekla:

"Dekle, ti imaš fanta! To, to!"

Bridkost jo je obšla. V cerkvi je odprla molitvenik in se pridružila tovarišicam, ki so se vrstile krog izpovednice. Pričela je brati. Ni mogla. Tisti glas ji je neprestano zvenel:

"Dekle, ti imaš fanta!"

V tla je gledala vsa zamišljena, in molkove jagode, ki so bile ovite krog roke, so postale potne. Ančka jih je pogledala in se domislila, da ji je prinesel molek z božje poti za odpustek Janez. Res je bil lep, ali zaželela si je tistega materinega, lesenega, in hudo ji je bilo, da se ni doma tega domislila.

Vrsta ob izpovednici se je krajšala, družice so odhajale vesele pred ovenčan kip Marije kronane, višnjevi trakovi so se svetili izpod belih rut. Ančko je čezdalje bolj skrbelo. Vse prehitro je tekla danes izpoved, kakor ji je drugokratj tekla prepoved.

Vzdihnila je, ko je pokleknila. Linica je zaškrtala, Ančka se je vsa stresla. Ob linici se je dvignila roka: Gospod naj je v tvojem srcu, da se vredno izpoveš...

Ančka je povedala zbegana nekaj vsakdanjih slabosti. Nato je umolknila.

Sivolasi župnik je pričel: "Glej, otrok moj, danes se dvigni s srcem in dušo v nebo k svoji kraljici, ki je..."

Ančka ni poslušala.

"Prosim, še nekaj", je izpregovorila s težkim srcem.

Izpovednik je nagnil sivo glavo k linici.

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo

VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave.

CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 250.

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Istotako izvršujem tudi krasne oltarčke za v sobe, ki se jih lahko z električno svetlavo razsvetlji.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,

3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupancič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor John Stele, 6713 Edna Ave.

Revske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

Skrivaj jo je gledal in v očeh in na licih ji je gorela svetost. Odkril bi se ji bil, kakor cerkvi in ves ponosen je bil nanjo.

Po obedu je velel Mokar napreči in odpeljala sta se z Janezom zaradi lesa po kupčiji.

"Danes je prilika", je pomislil takoj Janez, ko sta sedla na koleselj. "Vprašam ga zaradi hišice".

(Dalje prihodnjic.)

DRUŠTVO SV. VIDA STEV. 25 K. S. K. J.

Ima svoje edne nisočne seje na vsake dve nedelje v mesecu v Knauzovi hišici, cor. St. Clair Ave. and 6nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1926

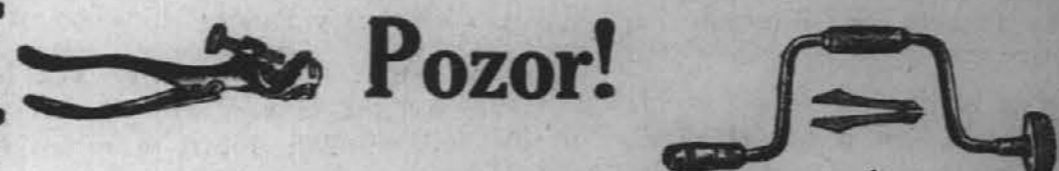
Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Dyrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in se zavarujejo za posmrtnino \$1000 500-ali 250.00 noče društvo plačuje \$4.00 tedensko bol. potpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke v mladinski oddelci od 1 do 16 leta starosti in se zavarujejo \$100.00. Otroci po 16-etu starosti prestopijo k aktivnim članom in se zavarujejo od \$250.00 do \$500.00. Medovanje društvenih aces pri sejah od 1 ure dop. in do 3 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti predani od zdravnika naj kasneje do 15 dne vsacega meseca.

Za vse nadaljns pojasnila se obrnite na gori imenovane uradnike.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroce. raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave

Cor. 20th St.

CHICAGO, ILL.

Po znižani ceni

dobite pri nas sedaj najboljše moške in fantovske obleke.

Obleke so fabricirane iz pristne volne, so najnovejše mode, svetle sredno svetle in temne barve, na en gumb, dva in tri, "single or double breasted".

Vse te obleke prodajamo sedaj za \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00, \$45.00 in \$50.00.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljšo obleko.

Naša trgovina je od prta vsak torek, četrtek in soboto zvečer.

NAŠA TRGOVINA JE ODPRTA VSAKO NEDELJO DOPOLDNE.

JELINEK & MAJER

Corner Blue Island Ave. and 18th Street.

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinovne cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, aii pa če pridete osebono na:

JAMES A. JANDOS, 2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill. Tel.: Canal 4108

Društvo Sv. Cirila in Metoda šte. 18 S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55. leta. Za smrtnino se lahko za varuje za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in za \$2000. Rojaki ne odlašajte, ampak pristopite k društvu še danes. Naše društvo Vam nudi najlepšo priliko, da se zavarujete za slučaj nesreče.

Za vsa pojasnila se obrnite na društvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Bašča; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliskar.

Zastavonoša: John Jerman. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mescu v šolski dvorani.